

# KATOLIK

God. II.

ŠIBENIK, 21. lipnja 1931.

Broj 25

## Govor Svetog Oca Pape

Od nekog vremena, a osobito ovih zadnjih dana, žalosna srca gledamo na prvi plod uzgoja, koji je sasvim u opreci s uzgojem kršćanskim, a to je nekakav građanski uzgoj, te po svom planu uzgaja na mržnju, obeščašćenje i silu.

Mi nijesmo ni za čas oklijevali, da uvažimo neizrecivo dobročinstvo, kada se je uspostavila vjerska obuka u školama, a ta je obuka imala da bude i uzgojna.

Brzo se je počelo, da se s lijevom rukom uništi ono, što se je kazalo, da će se s desnom graditi. Žalosni prizori u Rimu i u cijeloj Italiji ovih dana svjedoče kamo je stiglo i doprilo djelo tog uništavanja.

Žalosna psiholoska potreba i svečana pouka povijesti govore nam čega se imaju bojati pokrajine i narodi, pa i bolji.

Božja je providnost htjela, da baš danas, kad smo proglasili kreposti „junačke“ svetog biskupa Landriana, te se svečanoj slavi veselili, da naše srce bude ožalošćeno i ogorčeno. Žalost nas mori, jer nas diraju u ono, što je našem srcu najmilije i ujedno najosjetljivije — a to Katolička Akcija i udruženja mladeži i sveučilištaraca.

Mi imamo potpuno pravo, da se pozovemo na ugovor i konkordat. Kad se ovaj krši i ruši, naša je dužnost, a to mora da zna cijeli svijet, da nijesmo propustili, da upozorimo kršitelje ugovora — i već su u toku shodni pregovori. Ništa ne može da zadrži Rimskog Biskupa, Primasa Italije, da odmah ne protestira radi svega onoga, što se u Rimu i u cijeloj Italiji događa i radi načina, kojim se sve to upriličuje.

Sinovima Don Boska smo već kazali, kad su nas pohodili, a sada vama, sinovima Svetog Kalasancija, i cijelom svijetu govorimo: Od nas mogu i život tražiti, ali ne mogu nas prisiliti na šutnju, kad nam ruše i uništavaju ono što je srcu našem najmilije i najdraže,

kao što je i presvetom Srcu Onoga, koga na zemlji zastupamo.

Sve što se sada događa nazivamo rušenjem i uništavanjem. Niti najskromniji časopis koje župe ne ostaje od cenzure pošteđen. Štampa se služi lažima i pogrdama. Na ulici nasrtaji, sukobi, napadaji, često krvavi. Na šaku golorukih mladića i djevojaka mnogo njih žestoko navaljuje. Tako su sinoć u Rimu i u cijeloj Italiji nasrnuli na Katoličku Akciju i na omladinska društva. Prava je to bila oluja rušenja, opustošenja, zlostavljanja premetačine. „Treba se pokoriti višoj zapovjedi“ tako je međutim glasila odredba. Dok se našem Nunciju u Italiji poručilo, da nemaju što da mu jave.

Mislili smo i mislimo, da zaslužujemo, da se ipak imade više pažnje i obzira prema Nama.

Dosta da spomenem neke podatke. U našem prvomu pastirskom pismu prijateljski smo pružili očinsku ruku naviještajući vrijeme pomirenja i mira. Put smo naznačili, te smo pismeno i pomoću vijesnika očitovali našu dobru i pomirbenu volju. U pastirskom pismu „o ženitbi“ mi smo počastili Italiji i vladu njezinu, kad smo istakli „ženitbu“ po tom konkordatu. U pismu na kardinala u Milanu još jednom smo pružili očinsku desnicu, koja želi izmjenično surađivanje, svima korisno. U pastirskom pismu „Quadragesimo anno“ svi su dobro razumjeli našu naklonost prema sindakalnim udruženjima. Cijeli svijet sada dobro zna, kako se je prema nama postupalo u onome što nam je najvećma pri srcu. A o tome smo mnogo puta izričito rekli, izjavili te zajamčili, da je to jedino vjersko, a ne političko djelovanje.

Još hoćemo da dodamo par riječi našoj miloj mladeži, tako nemilo progovorenoj.

Kad su apostoli bili progovoreni, za njih veli sv. pismo: „Otidoše radujući se... što su bili dostojni, da sramotu trpe radi imena Isusova“; uzvišene su to riječi!

Kako smo ponovno i svečano kazali o odnošaju Katoličke Akcije s Crkvom, a to je sa samim Isusom, tad nema sumnje, da ste i vi, mila mladeži, radost naša i očinski ponos naš. Možete i morate se veseliti, te se ponositi, da ste trpjeli za Crkvu, za Papu, za Krista samoga. Iza takve kušnje suvišno je da vam rečem: „Nemojte se bojati“. Tim više, kad nam Isus u današnjem evanđelju govori: „Ja sam s vama sve do svršetka svijeta“.

A sad što da radite? Imate svoje biskupe, i svoje župnike, i pastire duša vaših. Oni vas ljube, jer vi ljubite Isusa Krista i njegova Namjesnika na zemlji; jer ih vi ljubite, te ste vi njihovi pomoćni u apostolatu. Pod njihovim vodstvom nastavite djelo svoje duhovne naobrazbe i svog pomoćnog apostolata, dok se međutim podložite kršćanskom stegom i dostojanstvom vanjskim nametanju. Promislite da vi, sa Crkvom, za njezine poglavare, za Kristova namjesnika na zemlji, za Krista samoga ostajete i jeste ono što vam Crkva i Kristov namjesnik na zemlji je dao i daje vam da budete, a što Vam nijedna ljudska vlast oteti nemože. Vi ste pomoćnici u apostolatu Crkve, dok međutim čekate, da od Božjeg milosrđa odjekne vrijeme mira.

Što Vam je sada i za vazda raditi? Ono što mi činimo te smo odlučni, da činimo, Kako nas i Crkva u da našnjoj liturgiji govori glasom krotkosti, milosrđa i opraštanja, kako nam to i Bog naređuje: „Molite za one, koji vas progone, molite za one, koji vas klevetaju“. Molite, te se molite, da ih Bog pravdom svojom ne kazni. Neka im njegovo milosrđe oprost, te nastavi da ih dobročinstvima obasiplje. Neka ih obrati, da bi oni s Nama, a mi s njima sve to više uradimo na slavu Božju i na pravu korist svih ljudi.

*Religiozno (o)jerskom) življenju uvijek odgovara umno, društveno, i političko, jer nema društva bez vjere.*

Pütz.



težili za ujedinjenjem s materom zemljom, našli su se u istoj državi, Šta više, Italija je podjarmila oko pola milijuna Hrvata i Slovenaca i par stotina hiljada Nijemaca. Šta dakle preostaje, za čim bi talijanske vlade mogle težiti?

#### TEŽNJA DA OBNOVI STARO RIMSKO CARSTVO

Imade jedna poslovice, koja kaže: „Tek se razvija jedući.“ U toj poslovice nalazimo i odgovor, zašto današnja talijanska vlada neprestano izaziva sukobe s cijelom Evropom. Mussolinijevi fašisti vide, kako se Italija u posljednjih šezdeset godina sve više jačala. Sada je njima zavrtjela glavom jedna nova sanjarija, koja je isto tako opasna za mir svijeta kao i sanjarija bivšega njemačara Vilima. Talijanski fašisti vjeruju, da Evropa ide ususret svojoj propasti i da će oni na njezinim razvalinama sagraditi staro rimsko carstvo.

Za ostvarenjem ove sanjarije ide Mussolini promišljeno i ne birajući nikakvih sredstava. On je unatoč svom sanjarstvu vrlo realan čovjek pa znade, da mu je potrebna za nova osvajanja prije svega ropski odana vojska. Nije mu pravo, što su strahovita iskustva u prošlom ratu unijela u talijanski narod težnju za stalnim mirom. On se ruga evropskim državama, kada govore o miru. Najveća je njegova želja da u Italiji stvori pokoljenje novih ratnih vikača, koji će uživati prije svega u topovima, mitraljezima, oklopljenim automobilima i bombaškim aeroplanima. Zato je stvorio takve organizacije, u kojima se ne samo dječaci, nego i djevojčice uče baratati ubojitim oružjem.

#### RADI OSVAJALAČKIH NAMJERA, FAŠIZAM HOĆE, DA ZAVLADA DUŠOM I TIJELOM TALIJANA

Mussoliniju nije dosta, da mu talijanski narod daje na raspolaganje svoju tjelesnu i gospodarsku snagu. On hoće još više. Hoće da vlada dušama talijanskih državljana. On hoće, da pored kraljevske vlasti prigrabi i papinsku vlast. U mislima Talijana ne bi smjelo biti mjesta ni za koga, nego samo za njega. Svi bi se morali zaklinjati na ono, što on zapovijeda, svi bi morali ljubiti samo ono, što on ljubi, a mrziti ono, što on mrzi. A njegova je ljubav vrlo malena, dok je mržnja vrlo velika. On hoće da zapovijeda i

vjeri i znanosti i umjetnosti i svemu, štogod talijanski narod imade. —

Radi toga se Mussolini sukobio sa Svetim Ocem Papom. Sveti Otac Papa uči, da moramo ljubiti sve ljude i sve narode, a Mussolini je u jednom govoru izjavio, da se Talijani moraju povoditi za starim Rimljanima, koji su se držali načela: Najprije sam ja, onda ja, zatim opet ja, zatim moj pas, a istom onda moj bližnji. Sveti Otac Papa uči, da sve svoje čine moramo prosuđivati prema tomu, koliko služe slavi Božjoj, a Mussolini hoće, da vjera talijanskog naroda bude jedino osvajanje tuđih zemalja. Već je pjesnik Carducci propovijedao, da katolicizam uništava hrabrost u talijanskom narodu, a tu su pjesmu nastavili iza njega futuristi, dok je nije povišenim notama stao kličati i Mussolinijev fašizam.

#### PUSTOLOVINA, KOJA NE MOŽE NAĆI ODOBRENJE NI KOD TALIJANSKOG NARODA

U početku se Mussolini gradio, kao da je prijatelj katolicizma. Želio je, da katolicizam bude sredstvo za širenje talijanskog imperijalizma, ali se čuvao da to javno prizna. Vjerovali su mu i neki katolici, koji su stali Mussolinija nazivati čovjekom Božjega Promisla. No kad je Mussolini mislio, da je dovoljno jak i da je zarobio talijansko svećenstvo i talijanske osviještene katolike, zbacio je krinku s obraza i stao proganiti katolicizam. Povod novijim progonima našao je u proslavi okružnice „Rerum novarum“, kojoj je papa Leon Trinaesti prije četrdeset godina dao katolicima smjernice za načelno rješavanje socijalnoga pitanja. Talijanski su katolici pokazali i tom prilikom, da u Svetom Ocu Papi gledaju svoga vjerskoga glavara i da ne nalaze nikakve opreke između talijanskog rodoljuba i ljubavi prema katoličkoj Crkvi. No Mussolini je vidio, da je to u protivnosti s njegovim sakrivenim željama, da on bude ne samo svjetovni, nego i duhovni glavari tal. naroda. Zato je raspustio talijansku katoličku omladinsku organizaciju, osuđujući je bez ikakve istrage i bez ikakva suda kao skupinu urotnika, koji su spremali osnivanje prctufašističke političke stranke. Kod toga je proglasio da talijansku omladinu smiju odgajati samo fašisti i nitko drugi.

Mussolinijevi se fašisti često grade, kao da su donijeli na svijet neko novo evanđelje. No tko poznaje povijest, taj znade, da su iste nazore ispovijedali i stari rimski carevi, koje poznajemo danas kao najokrutnije progonitelje kršćana. Šta je nagnalo Nerona, Domicijana i Dioklecijana, da su bacili kršćane pred zvijerad i da su ih oblijepljene smolom palili kao baklje u svojim vrtovima? Nagnalo ih je to, što su htjeli da budu ne samo carevi, nego i vjerski glavari, koji će gospodariti savjestima svojih podanika. Kršćani su im davali sve ono, što su bili dužni da im dadu kao svojim vladarima, ali u vjeri su govorili: Mi imademo drugoga glavara, koji je otkupio naše duše i koji po svojem vidljivom crkvenom učiteljstvu ima pravo da nam tumači vjeru i da nas obvezuje na čine, iz kojih izlazi naše posvećenje.

Dugi niz godina trajala je borba za oslobođenje duhovne vlasti od svjetovne, i najposlije je svijetu izvoštena najveća duhovna tekovina i uopće najveća tekovina nove kulture i civilizacije, da vidljivi namjesnici Isusa Krista na zemlji vode suvereno pripadnike najraznolikijih država i naroda putem spasa duša prepuštajući svjetovnim poglavarima potpunu suverenost u pitanjima, koja se tiču zemaljskog blagostanja. Sada se Mussolini nanovo prihvatio stare preživjele poganske misli vjerujući, da će biti bolje sreće nego Neron, Domicijan i Dioklecijan. No on je ovaj put svakako precijenio svoju snagu. Našao je prema sebi hrabra čovjeka, koji kao papa veli: Od mene se može tražiti život, ali se ne može tražiti štunja! Crkva katolička ima pravo da odgaja svoje vjernike ne samo pojedinačno, nego i pomoću udruženja, koja su ujedinjena u Katoličkoj Akciji. I tkogod dira u to pravo Crkve, taj će imati u toj stvari protiv sebe Kristova namjesnika na zemlji i sve vjerne katolike!

#### SVAKOMU SVOJE: BOGU BOŽJE, CARU CAREVO!

Sukob je Mussolinijev s Papom uznemirio cijelu Europu i cijeli svijet. Nijesu mogli ostati mirni ni katolici u našoj državi. Ovaj sukob nije samo pitanje Italije. Tko hoće da ograniči suverena prava Crkve i njezina vidljiva glavara, taj dira u sve katolike. A pored toga mi imademo pravo da o-

sudujemo Mussolinija i radi toga, jer u ovom činu vidimo izraz onog neobuzdanog imperijalizma, koji želi najposlije da pregazi i nas. Tko hoće da obnavlja staro rimsko carstvo, taj mora nužno da se sukobljuje s nama. Mussolinijevi fašisti i ne taje, pa i tu za osvojenjem naših krajeva. No mi ne damo svoje domovine umišljenim nasljednicima Nerona, Domicijana i Dioklecijana. Ne damo je ni Mussoliniju,

koji je konačno sa svojim fašizmom tek jedna epizoda u povijesti Italije, pa nema ni prava ni da se gradi u tome predstavnikom talijanskog naroda. Kao katolici mi tražimo za Svetog Oca Papu potpunu i neokrnjenu slobodu i suverenost, a kao Hrvati i južni Slaveni opiremo se svim imperijalistima, koji hoće da obnavljaju propala načela starih rimskih cezara.

P. G.

## Iz katoličkoga Šibenika

### Jubilarne svečanosti sv. Antuna Pad. u Šibeniku

#### Dva biskupa uzveličaju svečanost. Tisuće naroda u ogromnoj procesiji manifestira privrženost grada Šibenika katoličkoj vjeri

Nakon svečane devetnice uz trodnevno propovijedanje vrsnog propovjednika Mp. o. Dominika Santića, svanao je i dan 13. lipnja. U predvečerju upriličena uspjeta i ukusna električna rasvjeta zvonika i pročelja crkve uz paljenje bengala i romanskih svijeta, dok je svečev oltar već za svečanu trodnevnicu bio bogato rasvijetljen električnim sijalicama. Po svim crkvama po gradu ispovijedalo se do kasnu noć. U rano jutro nakon pjevanja svečeva života i „Tebe Boga hvalimo“ slijedio je svečani pontifikal diecezanskog biskupa preuzv. dr. J. Mileta uz veliku asistenciju gradskog svećenstva. Zatim su redale tihe sv. Mise do 10.30 sati, uz asistenciju preč. Kaptola Šibenske bazilike, održao je svečanu pontifikalnu sv. Misu zagrebački pom. biskup preuzv. dr. Franjo Salis-Seewis. Preko ove Mise održao je prigodno slovo o Svecu spomenuti Mp. o. Santić dok je samo pjevanje izveo mješoviti zbor sv. Cecilije pod ravnanjem vrsnog maestra

G. Sentinella. Na svršetnu mise, po naročitoj dozvoli Pape Pija XI. podijelio je preuzvišeni Salis-Seewis „Papinski Blagoslov“.

Poslije podne uz pjevanje raznih pjesama u čast sv. Antunu uz sudjelovanje g. gradonačelnika, preč. Kaptola, svih mjesnih crkvenih i katoličkih društava i tisuće naroda održana svečana procesija sa svečevim kipom po ulicama grada. Sanu je procesiju vodio preuzv. dr. Salis noseći svečeve moći, dok je diecezanski biskup dr. Mileta stupao iza svečeva kipa „in Cappa Magna“. Na povratku s procesije zaključnu je riječ održao sam Starešina samostana, nakon koje je preuzv. Salis podijelio narodu blagoslov sa Presvetim i sa ljubljem sv. Moći zaključena je ova jubilarna svečanost sv. Antuna na utjehu i zadovoljstvo pobožnog naroda, koji je i ovom prigodom najbolje pokazao svoju duboku ljubav i privrženost katoličkoj vjeri, Papi i biskupima.

PROSLAVA OSLOBOĐENJA ŠIBENIKA. Krešimirov grad je na dostojni način proslavio desetgodišnjicu, da je talijanska okupatorna vlast i vojska ostavila ovu našu hrvatsku obalu iza 32 mjeseci okupacije veoma slabe uspomene. Stara hrvatska katedrala sv. Jakova, zaočila je sa svečanom „Tebe Boga hvalimo“ zahvalnosti što je tuđinac išao natrag k svojim kućama. Topovi su pucali sa Šubićevca a glazbe su sa svojim veselim zvucima razveselile građanstvo. U večer 14. o. mj. bio je na obali veoma lijepi i bogati vatromet, koncert glazbe i pjevačkog društva. Tako se je građanstvo Šibenika i okolice bavljalo za više sati jer na tisuće naroda učestvovalo zabavi na obali. Radimo svim silama da narod dignimo vjersko, socijalno, kršćanskom prosvjetom i katol. akcijom jer za čovjeka nema slobode a za narod nema veličine ako vjera i čudorede ne postaju vodiči života svojim vječnim svetim načelima.

BLAGDAN BOŽANSKOGA SRCA ISUSOVA U CRKVI SV. LOVRE. I ove godine uz veliko učešće puka obavljena je svetkovina Srca Isusova u crkvi sv. Lovre. Jutrom rano pjevali su pjevači lekcije o postanku, raširenju

ove pobožnosti i o velikim plodovima, koje ista u kršćanskim dušama proizvoda. Zatim je u 6 sati Preuzvišeni biskup dr. Jerolim Mileta držao pontifikal uz veliko učešće svećenika. Poslije su slijedile mnoge tihe Mise, preko kojih se je svijet izmjenjivao. Preko zadnje svečane Mise, zvenile su i pjevale su čč. Sestre iz bolnice. Od jedanaest sati pred podne do osme ure uvečer bilo izloženo Svetotajstvo na klanjanje u naknadu za uvrede, što ih Isus prima u Sakramentu ljubavi. U osam bio je kratki govor u čast Svetotajstvenoga Srca Isusova i izmoljena molitva nadoknada. Toga dana mnoštvo se je pobožnoga puka izmjenilo za čuvanje sv. ure. Isti dan i na sv. Antu stupilo vjernika u Crkvi sv. Lovre na svetu pričest preko sedam stolina. Za sve neka je hvala i slava Božanskom Srcu Isusovu!

SV. VID. U Crnici u obnovljenoj Svečevoj kapelici i ove se godine u nedjelju, 14. ovoga, što svečanje proslavio sv. Vid. Don Frane Grandov s duhovnikom sjemeništa O. Dragičević-a odazvao se pozivu dobročinitelja te kapele. U plamenu voštanica na oltaru sv. Vida, koji je u ovoj prigodi i elektrikom bio rasvijetljen, služila

se tiha i svečana sv. Misa. I preko jedne i druge sv. Mise pred vratima male crkvice držala se kratka propovijed, koju su vjernici, premda izvanredna vrućina, pozorno i rado slušali. I poslije podne prije nego se hodočasnici razišli bila je kratka pobožnost: sveto ružarije sa pjevanim Gospinim litanijama. Dvije svečane sv. Mise, po običaju, su pjevači od srca pjevali „Život Svečev“, Dobri hodočasnici okrijepljeni u duši i u tijelu u najboljem raspoloženju razišli se tko ladom iz uvale „Jaznac“ a tko pješke ili kolima-giardinierom u grad. Svi su hvalili požrtvovnost Andrije Jurišića koji je vodio glavnu riječ, kao i Jelice Roše Stipine i Tone Milković; sve je po domaću lijepo i mirno uspelo. K tomu nijesu manjkali ni vrijedni tamburaši. Kod svakoga je vladalo uvjerenje i tvrda odluka, da će se svake godine sakupljati u što većem broju, da što bolje i svečanije proslave svetog Zaštitnika Vida, da ih i nadalje čuva i brani!

PRVA SV. PRIČEST. U nedjelju na sv. Alojza podijeliti će preuzvišeni biskup prvu sv. pričest djeci muške i ženske osnovne škole sv. Frane u crkvi sv. Frane. Tog dana biti će u ovoj crkvi slijedeći red sv. misa: prva u 6 sati; u 7 sati za prve pričesnike; pjevana otpada, a zatim tiha u 9 i 10 sati. Preporuča se roditeljima da doprate svoju djecu k stolu Gospodujem te da sučestvuju sreći njihovih nevinih srdaca.

EHO KRAKOWSKIE — KRAKOV. Poljsko-pjevačko društvo iz Krakova Eho Krakowskie na svojoj turneji po Jugoslaviji održalo je vanredno uspješni koncert dne 18. o. mj. u Šibeniku kao dobri katolici izrazili su želju da bi imali sv. Misu u špilji Gospe Lurdske kod sv. Lovre. Preko iste pjevali su desetak pjesama u čast Neoskrvnjene Djevice. Ovaj lijepi čin vjerskog osvjedočenja nek je na čast ovom odličnom zboru bratskog poljskog naroda.

KRUH SV. ANTE. Prigodom proslave 700. godišnjice smrti Sv. Ante, samostan sv. Frane po uzoru onog velikog ljubitelja siromaha, podijelio je u „Uboškom Domu“, među siromahe grada 110 objeda. Harni siromasi zahvaljuju i dragi Bog neka naplati našim Konventualcima to plemenito djelo.

DA POČASTI USPOMENU BLAGOPOKOJNE LENKE JEŽINA, darovao je našem listu kanonik don Jerko Jurin Din 20. — Uprava mu najljepše zahvaljuje.

### Windthorst je želio i šestu zapovijed crkvom

Veliki njemački političar Windthorst, koji se je u Njemačkoj junački borio za pobjedu katoličkih ideala i za utvrđenje katoličke Crkve običavaše govoriti: „mi bismo trebali šestu zapovijed crkvenu: ne čitati zle novine i knjižice!“

Koliko opakih novina i knjižica ne kolaju po kršćanskim obiteljima?! a mi stojimo prekrivenih ruku i nemamo srčanosti, da vičemo protiv tomu. Katolici bi morali čitati samo svoje katoličke novine.

„KATOLIK“ izlazi svaki tjedan. — Pretplata godišnje Din 30 — Za inozemstvo dvostruko — Oglasi po naročitoj tarifi. — Vlasnik i odgovorni urednik: sveć. JOSO FELICINOVić, šibenik, ulica sv. Martina. — Adresa uredništva i pravne: šibenik, Pošt. pretinac 17. — štampa: Pučka Tiskara, braća Matačić pk. Petra, predstavnik Vjek. Matačić

# K A T O L I K

God. II.

ŠIBENIK, 21. lipnja 1931.

Broj 25

## Govor Svetog Oca Pape

Od nekog vremena, a osobito ovih zadnjih dana, žalosna srca gledamo na prvi plod uzgoja, koji je sasvim u opreci s uzgojem kršćanskim, a to je nekakav građanski uzgoj, te po svom planu uzgaja na mržnju, obeščašćenje i silu.

Mi nijesmo ni za čas oklijevali, da uvažimo neizrecivo dobročinstvo, kada se je uspostavila vjerska obuka u školama, a ta je obuka imala da bude i uzgojna.

Brzo se je počelo, da se s lijevom rukom uništi ono, što se je kazalo, da će se s desnom graditi. Žalosni prizori u Rimu i u čitavoj Italiji ovih dana svjedoče kamo je stiglo i doprlo djelo tog uništavanja.

Žalosna psiholoska potreba i svečana pouka povijesti govore nam čega se imaju bojati pokrajine i narodi, pa i bolji.

Božja je providnost htjela, da baš danas, kad smo proglasili kreposti „junačke“ svetog biskupa Landrijana, te se svečanoj slavi veselili, da naše srce bude ožalošćeno i ogorčeno. Žalost nas mori, jer nas diraju u ono, što je našem srcu najmilije i ujedno najosjetljivije — a to Katolička Akcija i udruženja mladeži i sveučilištaraca.

Mi imamo potpuno pravo, da se pozovemo na ugovor i konkordat. Kad se ovaj krši i ruši, naša je dužnost, a to mora da zna cijeli svijet, da nijesmo propustili, da upozorimo kršitelje ugovora — i već su u toku shodni pregovori. Ništa ne može da zadrži Rimskog Biskupa, Primasa Italije, da odmah ne protestira radi svega onoga, što se u Rimu i u cijeloj Italiji događa i radi načina, kojim se sve to upriličuje.

Sinovima Don Boska smo već kazali, kad su nas pohodili, a sada vama, siňovima Svetog Kalasancija, i cijelom svijetu govorimo: Od nas mogu i život tražiti, ali ne mogu nas prisiliti na šutnju, kad nam ruše i uništavaju ono što je srcu našem najmilije i najdraže,

kao što je i presvetom Srcu Onoga, koga na zemlji zastupamo.

Sve što se sada događa nazivamo rušenjem i uništavanjem. Niti najskromniji časopis koje župe ne ostaje od cenzure pošteđen. Štampa se služi lažima i poždama. Na ulici nasrtaji, sukobi, napadaji, često krvavi. Na šaku golorukih mladića i djevojaka mnogo njih žestoko navaljuje. Tako su sinoć u Rimu i u cijeloj Italiji nasruli na Katoličku Akciju i na omladinska društva. Prava je to bila oluja rušenja, opustošenja, zlostavljanja premetačine. „Trebalo se pokoriti višoj zapovjedi“ tako je međutim glasila odredba. Dok se našem Nunciju u Italiji poručilo, da nemaju što da mu jave.

Mislili smo i mislimo, da zaslužujemo, da se ipak imade više pažnje i obzira prema Nama.

Dosta da spomenem neke podatke. U našem prvom pastirskom pismu prijateljski smo pružili očinsku ruku naviještajući vrijeme pomirenja i mira. Put smo naznačili, te smo pismeno i pomoću vijesnika očitovali našu dobru i pomirbenu volju. U pastirskom pismu „o ženitbi“ mi smo počastili Italiji i vladu njezinu, kad smo istakli „ženitbu“ po tom konkordatu. U pismu na kardinala u Milanu još jednom smo pružili očinsku desnicu, koja želi izmjenično surađivanje, svima korisno. U pastirskom pismu „Quadragesimo anno“ svi su dobro razumjeli našu naklonost prema sindakalnim udruženjima. Cijeli svijet sada dobro zna, kako se je prema nama postupalo u onome što nam je najvećma pri srcu. A o tome smo mnogo puta izričito rekli, izjavili te zajamčili, da je to jedino vjersko, a ne političko djelovanje.

Još hoćemo da dodamo par riječi našoj miloj mladeži, tako nemilo progonojenoj.

Kad su apostoli bili progonojeni, za njih veli sv. pismo: „Otidoše radujući se... što su bili dostojni, da sramotu trpe radi imena Isusova“; uzvišene su to riječi!

Kako smo ponovno i svečano kazali o odnošaju Katoličke Akcije s Crkvom, a to je sa samim Isusom, tad nema sumnje, da ste i vi, mila mladeži, radost naša i očinski ponos naš. Možete i morate se veseliti, te se ponositi, da ste trpjeli za Crkvu, za Papu, za Krista samoga. Iza takve kušnje suvišno je da vam rečem: „Nemojte se bojati“. Tim više, kad nam Isus u današnjem evanđelju govori: „Ja sam s vama sve do svršetka svijeta“.

A sad što da radite? Imate svoje biskupe, i svoje župnike, i pastire duša vaših. Oni vas ljube, jer vi ljubite Isusa Krista i njegova Namjesnika na zemlji; jer ih vi ljubite, te ste vi njihovi pomoćni u apostolatu. Pod njihovim vodstvom nastavite djelo svoje duhovne naobrazbe i svog pomoćnog apostolata, dok se međutim podložite kršćanskom stegom i dostojanstvom vanjskim nametanju. Promislite da vi, sa Crkvom, za njezine poglavare, za Kristova namjesnika na zemlji, za Krista samoga ostajete i jeste ono što vam Crkva i Kristov namjesnik na zemlji je dao i daje vam da budete, a što Vam nijedna ljudska vlast oteti nemože. Vi ste pomoćnici u apostolatu Crkve, dok međutim čekate, da od Božjeg milosrđa odjekne vrijeme mira.

Što Vam je sada i za vazda raditi? Ono što mi činimo te smo odlučni, da činimo, Kako nas i Crkva u da našnjoj liturgiji govori glasom krotkosti, milosrđa i opraštanja, kako nam to i Bog naređuje: „Molite za one, koji vas progone, molite za one, koji vas klevetaju“. Molite, te se molite, da ih Bog pravdom svojom ne kazni. Neka im njegovo milosrđe oprosti, te nastavi da ih dobročinstvima obasiplje. Neka ih obrati, da bi oni s Nama, a mi s njima sve to više uradimo na slavu Božju i na pravu korist svih ljudi.

*Religiozno (vjerskom) življenju uvijek odgovara umno, društveno, i političko, jer nema društva bez vjere.*

Pütz.

## Katolička Akcija

Katolička Akcija je javni iskaz katoličkoga života u organizovanom obliku, i to što intenzivniji, da očuva vjernike od svakoga zla i da im dade nutarnji vjersko-čudoredni odgoj na prvome mjestu. Zadaća joj je zatim, da vrši društveni apostolat, da se u javnosti širi kršćanska misao i djelotvorni vjerski život, i to pod vodstvom svoga biskupa.

Žalosno je ipak, da se uza sve opomene sv. Oca i pojedinih biskupa mnogi katolici još njesu oduševili za Katoličku Akciju.

Neki drže, da je dosta biti uzornim vjernikom u obitelji... i dosta. Drugi su dobri individualno, ali ne će da znadu, da treba biti uzornima i društveno. Mnogi ne shvaćaju danas, da tko nije apostol svoje vjere, da je obično izdajica, jer organizaciji zla treba suprostaviti organizaciju dobra.

Drugi se hvale, da su dobri katolici, ali ne slušaju očinsku riječ Papinu, koji nas sve zove, da dademo svoje znanje, svoje sile, svoj duh pregaranja za jedno veliko društveno djelo: Suradivati s Crkvom u velikom obrambenom radu protiv zla, koje se sve više širi, protiv poganstva, koje hoće da uskrisi, protiv vjerskoga neznanja. Što smo mi odlučili? Što radimo? Hoćemo li poslušati Papin glas?

Treći opet vele, da je Katolička Akcija novost. A ipak to nije istina, jer ona opstoji, otkada je Spasitelj došao na zemlju. Nije imala ovo ime, ali njezina bitnost opstoji još od agostolskih vremena. Kako biste zvali danas rad sv. Pavla po svijetu i drugih apostola, a i prostih vjernika, za spasenje duša? Danas Crkva zove ovaj rad Katolička Akcija. Ona hoće, pače zapovijeda, da u ovom duhu radimo oko obnove društva u Kristu, oko spasenja duša. Ovo je bito, jest i biće djelovanje Crkve do konca svijeta. Zato je Crkva bila osnovana od Spasitelja. Ime je sporedno. Glavno su djela. Radimo dakle!

Zlo se širilo i širi kod nas. Crkva je izgubila i gubi mnogo duša. Tko je zaista katolik, neka pristupi u redove Katoličke Akcije i neka radi. Možda se bojiš? Nadamo se, da ovakvih kukavica više nema kod nas. Kukolj je već iščupan. Oni su sebi stvorili svoju sinagogu. Neki ne rade,

jer nijesu upućeni, a i njih treba prosvijetliti, jer nije dostojan katoličkoga imena, koji nije ponizno poslušan svim željama Namjesnika Kristova na zemlji!

Jofe

## Zaštita morala na kupanju

Na sjevero-istoku Mađarske u gradu Munkacs židovska crkvena općina zabranila je zajedničko kupanje muških i ženskih. A da bi se ta zabrana i provodila, općina je odredila neolicinu svojih članova, kojima je povjerena zadaća, da štite javni moral. Ti zaštitnici javnoga morala za ljetnih mjeseci nadziraće javna kupališta na rijeci Latovici te će svakoga prekrišioća te zabrane prijaviti crkvenim vlastima.

Židovi, koji se budu kupali zajedno sa ženskima, bi će strogo kažnjeni, a članovi židovske crkvene općine pozvani su, da ih smatraju izopćenima te ih ne smiju primati u svoja društva ni s njima općiti, ne smiju u njih ništa kupovati niti im što prodavati.

Valjda će se komu činiti, da su te mjere prestroge i nesavremene. No „na ljutu ranu ljutu travu“, Zaista se danas na kupalištima pošlo tako daleko, te ne znaš, što bi se moralo poduzeti, da se zaštiti javni moral.

Ne znam, kako je u tom pogledu sada u Zadru. No sve do nazad malo godina jedno je kupalište imalo određene satove preko dana samo za ženske. Gospodar toga kupališta nije bio na šteti sa takvim rasporedom, jer se našlo mnoštvo čestitih osoba muškoga i ženskoga spola, koje su

najradije pohađale to kupalište, tako da se ono od godine do godine proširivalo i poljepšavalo toliko, te je postalo najljepše i najmilije kupalište Zadranu. Također sve do nazad malo godina i u Splitu je postojalo takvo kupalište, u komu su bili određeni satovi napose za muške, a napose za ženske. I ako je to kupalište bilo u luci i stoga more nije bilo najčišće, ipak preko čitavoga dana bilo je puno posjetilaca. Znak je to, da još, Bogu budi hvala, imade čestitih kršćanskih obitelji, koje drže do morala, koje bdiju nad svojim ženama i muževima i kojima leži na srcu moralni odgoj njihovih sinova i kćeri. Dok je ta činjenica utješljiva, srce nam zeće, kada se sjetimo, da je na našem šibenskom kupalištu „Jadrija“ jedne godine policija morala poduzimati mjere, da stane na put neredima i sablaznima koje su vrijeđale javni moral.

Dok „Katolik“ u ime Crkve i vjere osuđuje ova zajednička kupališta i određito diže svoj glas na obranu javnoga morala i moralnog odgoja naše mladeži muške i ženske, ne imajući na raspolaganju nikakvo prisilno sredstvo, da zapriječi sablazni, koje se obično vidaju na takvim kupalištima, misli, da ima pravo pozvati u pomoć Sresko Načelstvo u Šibeniku, neka u granicama postojećih zakona bdije nad našim kupalištima. Katolički roditelji su pak u savjesti dužni bdjeti nad svojim kćerama i sinovima. Pri ispitivanju i pri ispoijedima katolički roditelji ne smiju preći preko upita: „Kako sam bdio nad moralnim odgojem svoje djece za kupališne sezone?“

## Bogu božje i caru carevo!

ZA ČIM IDE MUSSOLINI U BORBI S PAPOM?

Protivnici kršćanstva često viču: Papa je eksponent talijanske vladine politike! Papa radi ono, što mu Mussolini zapovijeda!

Sada se ponovno pruža zgodna i zasljepljenim slobodnim židarima, da uvide, tko je Papa. Papa je svoj gospodar, Papa nije sredstvo u rukama ničije politike. Dokaz je ovdje doduše vrlo žalostan, ali Providnost se služi i patnjama pravednika, da dovede na pravi put zalutale duše. Između Mussolinija i između Svetog Oca pape Pija Jedanaestoga vodi se oštra borba. Na jednoj strani

vidimo čovjeka, koji raspolaže stotinama hiljada vojske, tisućama topova i zrakoplova i milijunima pušaka, a na drugoj strani vidimo duhovnog vodu, koji je goloruk, koji nema iza sebe ni tvornica municije ni tamnica, ali za to u nj upiru oči četiri stotine milijuna katolika i uz to ga prati pomoć Svevišnjega, koji je rimskoj Svetoj Stolici obećao, da je ne će nadvladati ni vrata paklena.

Šta je navelo Mussolinija, da se ide zavaditi sa Svetom Stolicom?

U interesu bi Italije bilo, da živi sa svakim u miru. Svi Talijani, koji su težili za ujedinjenjem s materom zem-

ljom, našli su se u istoj državi, Šta više, Italija je podjarmila oko pola milijuna Hrvata i Slovenaca i par stotina hiljada Nijemaca. Šta dakle preostaje, za čim bi talijanske vlade mogle težiti?

#### TEŽNJA DA OBNOVI STARO RIMSKO CARSTVO

Imade jedna poslovice, koja kaže: „Tek se razvija jedući“. Mussolinijevi fašisti vide, kako se Italija u posljednjih šezdeset godin sve više jačala. Sada je njima zavrtjela glavom jedna nova sanjarija, koja je isto tako opasna za mir svijeta kao i sanjarija bivšega njemač. cara Vilima. Talijanski fašisti vjeruju, da Evropa ide ususret svojoj propasti i da će oni na njezinim razvalinama sagraditi staro rimsko carstvo.

Za ostvarenjem ove sanjarije ide Mussolini promišljeno i ne birajući nikakvih sredstava. On je unatoč svojem sanjarstvu vrlo realan čovjek pa zna, da mu je potrebna za nova osvajanja prije svega odana vojska. Nije mu pravo, što su strahovita iskustva u prošlom ratu unijela u talijanski narod težnju za stalnim mirom. Najveća je njegova želja da u Italiji stvori pokoljenje novih ratnih vikača, koji će uživati prije svega u topovima, mitraljezima, oklopljenim automobilima i bombaškim aeroplanima. Zato je stvorio takve organizacije, u kojima se ne samo dječaci, nego i djevojčice uče baratati ubojitim oružjem.

#### RADI OSVAJALAČKIH NAMJERA, FAŠIZAM HOĆE, DA ZAVLADA DUŠOM I TIJELOM TALIJANA

Mussoliniju nije dosta, da mu talijanski narod daje na raspolaganje svoju tjelesnu i gospodarsku snagu. On hoće još više. Hoće da vlada dušama talijanskih državljana. U mislima Talijana ne bi smjelo biti mjesta ni za koga, nego samo za njega. Svi bi se morali zaklinjati na ono, što on zapovijeda, svi bi morali ljubiti samo ono, što on ljubi, a mrziti ono, što on mrzi. A njegova je ljubav vrlo malena. On hoće da zapovijeda i vjeri i znanosti i umjetnosti i svemu, što god talijanski narod imade. —

Radi toga se Mussolini sukobio sa Svetim Ocem Papom. Sveti Otac Papa uči, da moramo ljubiti sve ljude i sve narode, a Mussolini je u jednom govoru izjavio, da se Talijani moraju povoditi za starim Rimljanima, koji su se držali načela: Najprije sam

ja, onda ja, zatim opet ja, zatim moj pas, a istom onda moj bližnji. Sveti Otac Papa uči, da sve svoje čine moramo prosuđivati prema tomu, koliko služe slavi Božjoj. Već je pjesnik Carducci propovijedao, da katolicizam uništava hrabrost u talijanskom narodu, a tu su pjesmu nastavili iza njega futuristi, dok je nije povišenim notama stao kričati i Mussolinijev fašizam.

#### PUSTOLOVINA, KOJA NE MOŽE NAĆI ODOBRENJE NI KOD TALIJANSKOG NARODA

U početku se Mussolini gradio, kao da je prijatelj katolicizma. Želio je, da katolicizam bude sredstvo za širenje talijanskog imperijalizma, ali se čuvao da to javno prizna. Vjerovali su mu i neki katolici, koji su stali Mussolinija nazivati čovjekom Božjega Promisla. No kad je Mussolini mislio, da je dovoljno jak i da je zarobio talijansko svećenstvo i talijanske osviještene katolike, zbacio je krinku s obraza i stao progonoiti katolicizam. Povod novijim progonoima našao je u proslavi okružnice „Rerum novarum“, kojoj je papa Leon Trinaesti prije četrdeset godina dao katolicima smjernice za načelno rješavanje socijalnoga pitanja. Talijanski su katolici pokazali i tom prilikom, da u Svetom Ocu Papi gledaju svoga vjerskoga glavara i da ne nalaze nikakve opreke između talijanskog rodoljuba i ljubavi prema katoličkoj Crkvi. Zato je raspustio talijansku katoličku omladinsku organizaciju, osuđujući je bez ikakve istrage i bez ikakva suda kao skupinu urotnika, koji su spremali osnivanje protufašističke političke stranke. Kod toga je proglasio da talijansku omladinu smiju odgajati samo fašisti i nitko drugi.

Mussolinijevi se fašisti često grade kao da su donijeli na svijet neko novo evanđelje. No tko poznaje povijest, taj zna, da su iste nazore ispovijedali i stari rimski carevi, koje poznajemo danas kao najokrutnije progonoitelje kršćana. Šta je nagnalo Nerona, Domicijana i Dioklecijana, da su bacali kršćane pred zvijerad i da su ih oblijepljene smolom palili kao baklje u svojim vrtovima? Nagnalo ih je to, što su htjeli da budu ne samo carevi, nego i vjerski glavari, koji će gospodariti savjestima svojih podanika. Kršćani su im davali sve ono, što su bili

dužni da im dadu kao svojim vladarima, ali u vjeri su govorili: Mi imamo drugoga glavara, koji je otkupio naše duše i koji po svojem vidljivom crkvenom učiteljstvu ima pravo da nam tumači vjeru i da nas obvezuje na čine, iz kojih izlazi naše posvećenje.

Dugi niz godina trajala je borba za oslobođenje duhovne vlasti od svjetovne, i najposlije je svijetu izvoštena najveća duhovna tekovina i uopće najveća tekovina nove kulture i civilizacije, da vidljivi namjesnici Isusa Krista na zemlji vode suvereno pripadnike najraznolikijih država i naroda putem spasa duša prepuštajući svjetovnim poglavarima potpunu suverenost u pitanjima, koja se tiču zemaljskog blagostanja.

No on je ovaj put svakako precijenio svoju snagu. Našao je prema sebi hrabra čovjeka, koji kao papa veli: Od mene se može tražiti život, ali se ne može tražiti šutnja! Crkva katolička ima pravo da odgaja svoje vjernike ne samo pojedinačno, nego i pomoću udruženja, koja su ujedinjena u Katoličkoj Akciji. I tko god dira u to pravo Crkve, taj će imati u toj stvari protiv sebe Kristova namjesnika na zemlji i sve vjerne katolike!

#### SVAKOMU SVOJE: BOGU BOŽJE, CARU CAREVO!

Sukob je Mussolinijev s Papom uznemirio cijelu Europu i cijeli svijet. Nijesu mogli ostati mirni ni katolici u našoj državi. Ovaj sukob nije samo pitanje Italije. Tko hoće da ograniči suverena prava Crkve i njezina vidljiva glavara, taj dira u sve katolike. Mussolinijevi fašisti i ne taje, pa idu za osvojenjem naših krajeva. No mi ne damo svoje domovine umišljenim nasljednicima Nerona, Domicijana i Dioklecijana. Ne damo je ni Mussoliniju, koji je konačno sa svojim fašizmom tek jedna epizoda u povijesti Italije, pa nema ni prava ni da se gradi u tome predstavnikom talijanskog naroda. Kao katolici mi tražimo za Svetog Oca Papu potpunu i neokrnjenu slobodu i suverenost, a kao Hrvati i južni Slaveni opiremo se svim imperijalistima, koji hoće da obnavljaju propala načela starih rimskih cezara. P. G.

*Mi živimo u vijeku, u kojemu prevladuje pomanjkanje značaja, u kojemu se boj nije da pobijedi zabluda.*  
A. od Montefeltro.

## Ploveća župa

Čudno je ime ovoj župi! Na rijeci Seni parobrod, nazvan „Jutarnja Zvijezda“ plovi uz obalu Pariza. Na toj je ladi kapelica sa Presvetim Sakramentom, prava župa.

Na svojim ribarskim ladama kroz cijelu godinu su zaposleni ribari, to im je zarada i život. Ovi siromašni plovci stanovnici rijeke ne nalaze nikada vremena da sadu na kopno, zato i na ladi boravi njihov požrtvovni župnik.

Lada „Jutarnja Zvijezda“ ploveći po rijeci zastavlja se kod ovih skupina ribarskih lađa. Župnik pohada svoje ploveće ovčice, koje ga

velikom ljubavi primaju, te rado slušaju glas pastira svoga.

Prosti su to ljudi, koji ni pisati ne znadu. Njihova djeca nihi nemogu pohađati škole. Zato ih župnik uči, njihovim roditeljima svagdanje poteškoće riješava, do potrebe i pisma piše. Međutim u plovećoj kapelici vrši svoju službu: čita sv. Misu, propovijeda, ispovijeda, dijeli sv. pričest. U njoj krsti i vjenčava.

Ova je ploveća župa zadovoljna i sretna sa svojim župnikom, koji im često doziva u pamet, da smo putnici, a oni ploveći, na ovoj zemlji. Od srca im želi da sa svojim pastrirom i ocem doplove do luke spasenja.

## Iz katoličkoga Šibenika

### Jubilarni svečanosti sv. Antuna Pad. u Šibeniku

#### Dva biskupa uzveličaju svečanost. Tisuće naroda u ogromnoj procesiji manifestira privrženost grada Šibenika katoličkoj vjeri

Nakon svečane devetnice uz trodnevno propovijedanje vrsnog propovijednika M. o. Dominika Santića, svanno je i dan 13. lipnja U predvečerju upriličena uspjeta i ukusna električna rasvjeta zvonika i pročelja crkve uz paljenje bengala i romanskih svijeća, dok je svečev oltar već za svečanu trodnevnicu bio bogato rasvijetljen električnim sijalicama. Po svim crkvama po gradu ispovijedalo se do kasnu noć. U rano jutro nakon pjevanja svečeva života i „Tebe Boga hvalimo“ slijedio je svečani pontifikal diecezanskog biskupa preuzv. dr. J. Mileta uz veliku asistenciju gradskog svećenstva. Zatim su redale tihe sv. Mise do 10.30 sati, uz asistenciju preč. Kaptola šibenske bazilike, održao je svečanu pontifikalnu sv. Misu zagrebački pom. biskup preuzv. dr. Franjo Salis-Seewis. Preko ove Mise održao je prigodno slovo o Svecu spomenuti M. o. Santić dok je samo pjevanje izveo mješoviti zbor sv. Cecilije pod ravnanjem vrsnog maestra

G. Sentirella. Na svršetku mise, po naročitoj dozvoli Pape Pija XI. podijelio je preuzvišeni Salis-Seewis „Papinski Blagoslov“.

Poslije podne uz pjevanje raznih pjesama u čast sv. Antuna uz sudjelovanje g. gradonačelnika, preč. Kaptola, svih mjesnih crkvenih i katoličkih društava i tisuće naroda održana svečana procesija sa svečevim kipom po ulicama grada. Sanu je procesiju vodio preuzv. dr. Salis noseći svečeve moći, dok je diecezanski biskup dr. Mileta stupao iza svečeva kipa „in Cappa Magna“. Na povratku s procesije zaključnu je riječ održao sam Starešina samostana, nakon koje je preuzv. Salis podijelio narodu blagoslov sa Presvetim i sa ljubljem sv. Moći zaključena je ova jubilara svečanost sv. Antuna na utjehu i zadovoljstvo pobožnog naroda, koji je i ovom prigodom najbolje pokazao svoju duboku ljubav i privrženost katoličkoj vjeri, Papi i biskupima.

BLAGDAN BOŽANSKOGA SRCA ISUSOVA U CRKVI SV. LOVRE. I ove godine uz veliko učešće puka obavljena je svetkovina Srca Isusova u crkvi sv. Lovre. Jutrom rano pjevali su pjevači lekcije o postanku, raširenju ove pobožnosti i o velikim plodovima, koje ista u kršćanskim dušama proizvoda. Zatim je u 6 sati Preuzvišeni biskup dr. Jerolim Mileta držao pontifikal uz veliko učešće svećenika. Poslije su slijedile mnoge tihe Mise, preko kojih se je svijet izmjenjivao. Preko zadnje svečane Mise, zvenile su i pjevale su čč. Sestre iz bolnice. Od jedanaest sati pred podne do osme ure uvečer bilo izloženo Svetotajstvo na klanjanje u naknadu za uvrede, što ih Isus prima u Sakramentu ljubavi. U osam bio je kratki govor u čast Svetotajstvenoga Srca Isusova i izmoljena molitva nadoknada. Toga dana mnoštvo se je pobožnoga puka izmjenilo za čuvanje sv. ure. Isti dan i na sv. Antu stupilo vjernika u Crkvi sv. Lovre na svetu pričest preko sedam stotina. Za sve neka je hvala i slava Božanskom Srcu Isusovu!

PROSLAVA OSLOBOĐENJA ŠIBENIKA. Krešimirov grad je na dostojni način proslavio

desetgodišnjicu, da je talijanska okupatorna vlast i vojska ostavila ovu našu hrvatsku obalu iza 32 mjeseci okupacije veoma slabe uspomenne. Stara hrvatska katedrala sv. Jakova, završila je sa svečanom „Tebe Boga hvalimo“ zahvalnosti što je tudinac išao natrag k svojim kućama. Topovi su sa svojim veselim zvucima razveselile građanstvo. U večer 14. o. mj. bio je na obali veoma lijepi i bogati vatromet, koncert glazbe i pjevačkog društva. Tako se je građanstvo Šibenika i okolice zabavljalo za više sati jer na tisuće naroda učestvovalo zabavi na obali. Radimo svim silama da narod dignimo vjersko, socijalno, kršćanskom prosvjetom i katol. akcijom jer za čovjeka nema slobode a za narod nema veličine ako vjera i čudoređe ne postaju vodiči života svojim vječnim svećim načelima.

SV. VID U Craici u obnovljenoj Svečevoj kapelici i ove se godine u nedjelju, 14. ovoga, što svečanije proslavio sv. Vid. Don Frane Grandov s duhovnikom sjemeništa O. Dragičević-a odazvao se pozivu dobročinitelja te kapele. U plamenu voštanica na oltaru sv. Vida, koji je u ovoj prigodi i elektrikom bio rasvijetljen, služila

se tiha i svečana sv. Misa. I preko jedne i druge sv. Mise pred vratima male crkvice držala se kratka propovijed, koju su vjernici, premda izvanredna vrućina, pozorno i rado slušali. I poslije podne prije nego se hodočasnici razišli bila je kratka pobožnost: sveto ružarije sa pjevanim Gospinim ličanjama. Dvije svečane sv. Mise, po običaju, su pjevači od srca pjevali „Život Svečev“, Dobri hodočasnici okrijepljeni u duši i u tijelu u najboljem raspoloženju razišli se tko lađom iz uvale „Jaznac“ a tko pješke ili kolima-giardinierom u grad. Svi su hvalili požrtvovnost Andrije Jurišića koji je vodio glavnu riječ, kao i Jlice Roše Stipine i Tone Milković; sve je po domaću lijepo i mirno usp. elo. K tomu nimesu manjkali ni vrijedni tamburaši. Kod svakoga je vladalo uvjerenje i tvrda odluka, da će se svake godine sakupljati u što većem broju, da što bolje i svečanije proslave svetog Zaštitnika Vida, da ih i nadalje čuva i brani!

PRVA SV. PRIČEST. U nedjelju, na sv. Alojza podijeliti će preuzvišeni biskup prvu sv. pričest djeci muške i ženske osnovne škole sv. Frane u crkvi sv. Frane. Tog dana biti će u ovoj crkvi slijedeći red sv. misa: prva u 6 sati; u 7 sati za prve pričesnike; p evana otpada, a zatim tiha u 9 i 10 / sati. Preporuča se roditeljima da doprate svoju djecu k stolu Gospodnjem te da sučestvuju sreći njihovih nevinih srdaca.

EHO KRAKOWSKIE — KRAKOV. Poljsko pjevačko društvo iz Krakova Eho Krakowskie na svojoj turneji po Jugoslaviji održalo je vanredno uspješni koncert dne 18. o. mj. u Šibeniku kao dobri katolici izrazili su želju da bi imali sv. Misu u špilji Gospe Lurdske kod sv. Lovre. Preko iste pjevali su desetak pjesama u čast Neoskrvnjene Djevice. Ovaj lijepi čin vjerskog osvjedočenja nek je na čas ovom odličnom zboru bratskog poljskog naroda.

KRUH SV. ANTE. Prigodom proslave 700. godišnjice smrti Sv. Ante, samostan sv. Frane po uzoru onog velikog ljubitelja siromaha, podijelio je u „Uboškom Domu“, među siromaha grada 110 objeda. Harni siromasi zahvaljuju i dragi Bog neka naplati našim Konventualcima to plemenito djelo.

DA POČASTI USPOMENU BLAGOPOKOJNE LENKE JEŽINA, darovao je našem listu kanonik don Jerko Jurin Din 20. — Uprava mu najljepše zahvaljuje.

## Windthorst je želio i šestu zapovijed crkvenu

Veliki njemački političar Windthorst, koji se je u Njemačkoj junački borio za pobjedu katoličkih ideala i za utvrđenje katoličke Crkve običavaše govoriti: „Mi bismo trebali šestu zapovijed crkvenu: ne čitati zle novine i knjižice!“

Koliko opakih novina i knjižica ne kolaju po kršćanskim obiteljima?! A mi stojimo prekrštenih ruku i nemamo srčanosti, da vičemo proti tomu. Katolici bi morali čitati samo svoje katoličke novine

„KATOLIČKI“ izlazi svaki tjedan. — Pretplata godišnje Din 30 — Za inozemstvo dvostruko — Oglasi po naročitoj tarifi — Vlasnik i odgovorni urednik sveć. JOSO FELICINOVIO, šibenik, ulica sv. Martina. — Adresa uredništva i pravne: šibenik, Pošt. pretinao 17. — štampa: Pučka Tiskara, braca Matačić pk. Petra, predstavnik Vjeka. Matačić